

Fortale.

Bi lade herved den Første Deel
og tillige den første Frugt af
vort Selskabs Arbeide kom-
me for Lyset, og agter, om Gud vil, hvert Aar
at udgive en saadan Deel, omtrent et Alpha-
bet stærk. Hvad Selskabets Dyemærke
angaaer, saa er saadant allerede tilforn paa
et andet Sted offentlig bekiendtgjort. Om
Lemmerne og Selskabets videre Indretning;
skal vi med Tiden meddele udførligere Efter-
retninger, naar det liden Antal, som har be-

Fortale.

gyndt og lagt Grundvold dertil, faaer for-
øget sig.

I hvilken Henseende vi ville have alle
Videnskabers Elskere anmodede, at rekke os
Hænderne i at befordre vores velmeente Hen-
sigt. Enhver har selv Frihed at vælge, hvad
for en Materie, han vil; thi vi tager imod
Afhandlinger af Historien, dog fornemmelig
Fædernelandets Lærde, Borgerlige, Natur-
lige og Kirke-Historie: Ligeledes af Philo-
sophien og alle dens Dele, dog i Særdeles-
hed Mathematiken, Naturlæren og dens An-
vendelse paa Læge-Konsten, Deconomien,
Døde-Læren og den naturlige Lære om Gud
og Religionen. Grundige Afhandlinger af
den aabenbarede Lære om Gud, skal og være
os Kierkommen, i Besynderlighed, naar saa
vel disse, som hine, tage af den naturlige
Lære om Gud, sigte til at stadfæste vor als-
kerhelligste Religion og at igiendrive dem,
som misbruge deres Fornuft i at bestride
samme. Vers, saavel med, som uden
Rim og andre artige i de smukke Videnska-
ber

Fortale.

ber løbende Afhandlinger see vi og gierne, men saadant maa og virkelig fortiene Navn af snuvt, naar det skal bekomme Sted blant vort Selskabs Skrifter. Vi forskyde end ikke den Borgerlige og offentlige Lovfyndighed, naar kun de Prover, som indsendes os deraf, ere vel, ordentlig, tydelig og grundig afhandlede, og man kan see, at Forfatteren er fyndig i Naturens Lov og Lovfyndighedens Historie.

Vort Bemærke bliver vel saaledes meget vidtløftigt: Men vi haabe paa den Maade at sette flere af vore Landsmænd i Arbeide, og at være en Anledning til, at en og anden værdig Afhandling, som hidindtil selv har ligget i Mørket og kunde tiene til at sette en Deel af denne, eller hiin Videnskab i et større Lys, kunde blive bekiendt og læst til almindelig Nytte. Dog kunde vi ikke negte, at vi jo i Besynderlighed ønskede at vore Landsmænd vilde arbeide udi Deconomiien og den naturlige Historie og indsende til Selskabet deres Thermometriske og Baro-

Fortale.

metriske Observationer, samt hvad de ellers Kunde vide og erfare til Oplysning i Henseende til Naturens Rige: Men paa det at man herudi kunde være des lykkeligere, ordentligere og tydeligere, saa var det meget ønskeligt, at man gjorde sig vel bekiendt Linnæi Floram, saa velsom og Faunam Svecicam, og fornemmelig hans Systema Naturæ, det nyeste eller tiende Oplag.

Skulde vi af saa stor en Mængde naturlige Merkværdigheder, der findes her i Stiftet til Lands og Bands, nævne noget lidet til en Prøve, hvorpaa Elskere af den naturlige Historie kunde i Særdeleshed mærke, og hvorom man gierne ønskede at bekomme nogen mere Kundskab, end man for nærværende Tid har: saa vilde man med Fornøielse tage imod Afhandlinger, som gave nogen Oplysning i Henseende til Mineralier her i Landet, saavelsom i Henseende til de Urter der vore her til Lands og hvorledes man betiener sig af dem til Farver og Læge-Midler. Ligeledes er man

Fortale.

man begierlig efter at see noget vist om Fiske-
Nolingen, saa vel som ordentlige Beskrivelser
over de ei noksom bekiendte Fiske, f. Ex.
Brygderne og adskillige af Haae = Slaget
og andre: Desligeste over Land = og fornem-
melig Søefugle, da det behøvedes, naar det
var mueligt, tillige at see paa deres indvortes
Tilstand, iblant andet for at kunde med
Nished vide Forskiellen imellem han og hun.

Indholdet
af
Denne Første Deel
af
Selskabets Skrifter
er, som følger:

- 1.) D. Jo. Ernst Gunnerus Afhandling om
Sielens Udødelighed.
- 2.) Betragtninger over Præd. III. 19. f. f.
af samme Forfatter.
- 3.) Hr. Etats : Raad og Kammer : Junker
af Suhm om det nærværende Seculi
Smag i Henseende til Vidensskaberne.
Bliver fortsat.
- 4.) Hr.

- 4.) Hr. Mag. og Rector Schönning om
U: Aar, og
- 5.) Om Korn: Magaziner.
- 6.) J. E. Gunnerus om Havhesten (*Procellaria Grönlandica*.)
- 7.) Hr. Etats Raad Suhms Anmerkninger til den Allgemeine Welt / Historie.
Bliver fortsat.
- 8.) J. E. Gunnerus om nogle Loom: artede
Fugle.
- 9.) J. E. Gunnerus adskillige Anmerkninger, fornemmelig i Henseende til Mineralier i Nordland og Finnmarken.
- 10.) Hr. Eric Schyttes Miscellan: Observationer for Aarene 1758, 1759, 1760.

11.) Fortegnelse paa Egteviæde, Føde og
Døde i Trondhiems Stift for Aarene
1758, 1759, 1760.

12.) Capitels Tarten her i Stiftet for Aar
1755. & 1760.

Trondhiem d. 2. Mart.

1761.

Betragt.

Rettelser

i den Femte Deel af det Norske Videnskabers Selskabs Skrifter.

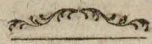
- Fort. Side 11. Lin. 6. denne Han, læs: denne Haa.
 = 80. = 13 Ogdagelser, læs: Opdagelser.
 = 92. = 14. Selskaber, læs: Selskaber.
 = 96. = 1. saa høie, læs: saa høi.
- Pag. 6. Lin. 23. bør søges, læs: bør søges i det.
 = 15. = 24. Abdolon, = Abdolonim.
 = 18 = 26. boni & mali, læs: bonorum & malorum.
 = 26 = 6. J. F. Gunnerus, læs: J. E. Gunnerus.
 = 37 = 14. fornødne, læs: fornødne.
 = 40. = 3. Tab. 4 læs: Tab. III. Fig. 4.
 = = 9. Tab. 3. læs: Fig. 3.
 = = 19. Tab. 14. læs: Tab. III. Fig. 4.
 = 42. = 7. Da Robberet Tab. IV. er deelt i tvende, nemlig: Tab. IV. a. og Tab. IV. b. maae det her og følgende Steder, hvor Tab. IV. bliver anført, agtes, at Fig. 1. og 2. søges paa Tab. IV. a. men Fig. 3. og 4. og derunder hørende Numere, paa Tab. IV. b.
 = 43. Lin. 3. Søve, læs: Søboe.
 = 47. = 3. à fin. 2, æ læs: z, æ.
 = 48. = 2. a fin. Stien, Hiulet, læs: Stiern Hiulet.
 = = = ult. Siden 13, læs: Siden; 13.
 = 49. = 3. a Kiernen 33, Stangen, læs: a Kiernen, 33 Stangen.
 = 51. = 3. Vielsen 12. læs: Vielsen 1. 2.
 = 69. = 1. hvis, læs: vis
 = 72. = 13. Tilsorn, læs: Tilforn.
 = 92. = Not. Lin. 4. ferax, læs: ferox.

X

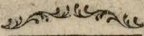
Pag.

Pag. 155.	Lin. 13.	Tab. I. Fig. I. læs: Tab. V. Fig. I.
= 180.	=	16. Ungerne, læs: Ungerne
= 194.	=	1. Kobber-Tavlen, læs: Kobber-Tav- len Tab. VI.
= 196.	=	8. Pallenensiske, læs: Pellenensiske.
= 200.	=	13. Athenensiske, læs: Atheniensiske.
= 208.	=	25. Eneas, læs: Eneis.
= 214.	=	15. Tzebjes, læs: Tzetjes.
= 221.	=	17. Ptolomæi, læs: Ptolemæi.
= 222.	=	1. Eudorus, læs: Eudorus.
= 224.	=	2. a fin. Ancus, læs: Plinius.
= 226.	=	8. Phacorinus, læs: Phavorinus.
= 239.	=	9. Casthenia, læs: Kasthenia.
= 255.	=	6. Euchin, læs: Euchir.
=	=	9. Hygenus, læs: Hyginus.
= 266.	=	22. Nitylæer, læs: Nitylæer.
= 278.	=	2. Eniis, læs: comiss
= 288.	=	20. Archidanus, læs: Archidamus.
= 297.	=	5. Mulsaretis, læs: Muesarete.
=	=	10. Men om hende, læs: Mere om hende.
= 298	=	19. kan have været, læs: kun haver været.
=	=	3. a fin. hvilken ham ægtede, læs: hvilken han ægtede.
= 309.	=	12. Alctas, læs: Alcetas.
= 311.	=	17. Philæ, læs: Phila.
= 313.	=	14. Lacyde, læs: Lacyda.
= 329.	=	21. Sicletes, læs: Sideres.
= 330.	=	3. Phratiatis, læs: Phraata.
=	=	2. a fin. Cycicenus, læs: Cyzicenus.
= 336.	=	15. Blamardi, læs: Blancardi.
= 337.	=	18. Adull, læs: Aduliske.
= 338.	=	2. a fin. Cratosthenes, læs: Cratosthenes.
= 343.	=	19. Epist. hist. Rom. læs: Epit. hist Rom.
= 350.	=	11. Phusis, læs: Phasis.
= 351.	=	10. Sinhorie, læs: Sinhorio.

Pag. 354.	Lin. 20.	Antiochida, læs: Antiochide.
= 355.	"	7. ἀπολλιονία, læs: ἀπολλωνιός
= 358.	"	13. Myrmydonerne, læs: Myrmydo- nerne.
= 359.	"	10. Epigorus, læs: Epigonus.
= " "	"	11. Ambracister, læs: Ambracioter.
= 360.	"	3. Laodamia, læs: Laodamia.
= 367.	"	14. Orden, læs: Ordene.
= 370.	"	24. Sagder, læs: Svogder.
= 371.	"	21. Longerne, læs: Longuerue.
= 374.	"	13. Ἰταλός, læs: Ἰταλός.
= 379.	"	21. Simondum, læs: Simondum.
= 384.	"	2. à fin. Anciatís, læs: Antiatis.
= 388.	"	7. Climas, læs: Clinias.
= 398.	"	14. Scripula, læs: Scriptula.
= 402.	"	1. Tarquini Korn, læs: Tarquini Korn.
= 403.	"	8. Polianus, læs: Polyanus.
= 405.	"	4. Jornundes, læs: Jornandes.
= 409.	"	3. Cuffor Sønnen, læs: Cuffor Sønnen.
= " "	"	7. P. Ticinius, læs: P. Ticinius.
= " "	"	19. Historieskriver, læs: Historieskrivere.
= 411.	"	4. Ampolius, læs: Ampelius.
= " "	"	6. Jornundes, læs: Jornandes.
= 412.	"	5. posthac, læs: postque.
= " "	"	12. Scruponio, læs: Sempronio.
= 418.	"	12. Strab. læs: Strateg.
= 425.	"	9. og 13. Tab. XII. læs: Tab. VII.
= 426.	"	3. og 8. Tab. XII. læs: Tab. VII.
= 427.	"	4. à fin. Tab. II. læs: Tab. VII.
= 428.	"	3. og 13. Tab. II. læs: Tab. VII.
= 429.	"	13. Tab. XII. læs: Tab. VII.
= 434.	"	14. Vædskes, læs: Vædskers.
= 445.	"	10. indsluttes, læs: indslutter.
= 446.	"	4. 5. Forhindringen, læs: Forhin- dringen.

-
- Pag. 457. Lin. 6. Hid hører, læs: Hid hører.
 = 462. = 15. oberflødigere, læs: overflødigere.
 = 468. = 2. og foraarfager, læs: da foraarfager.
 = 470. = 20. hos vor, læs: hos vore.
 = 473. = 3. Dulf, læs: Dulf.
 = 478. = 10. sin Eg, læs: sine Eg.
 = 490. = 2. à fin. vil selv, læs: vi selv.
 = 494. = 18. mistroe, læs: mistroer.
 = 497. = 22. søge, læs: søger.
 = 507. = 7. modne inden, læs: modne, inden.
 = 523. = Not. L. 2. 3: Furenes, læs: i Furene.
 = 540. = 1. en i Tieneste, læs: en Tieneste.
 =   = 7. Tab. X. læs: Tab. VIII.
 =   = 19. Foden, læs: Roden.
 = 541. = 1. dem, læs: den.
 = 543. = 7. Tab. X. læs: Tab. VIII.
 = 546. = 3. à fin. hvtve, læs: hvide.

Sidetallet paa Tabellen over Faaberg Præstegaards
 Agerbrug, Pag. 946. skal være Pag. 496.